

**** Egy középkori ház a Várban ****

Igy estefelé, ahogy a szép, régies lanterna-lámpa fénye ráoslik, semmi sem árulja el rögtön hatszázéves eredetét, Frissen, fehérre festve, közepén nehéz vas pinceajtóval, példázza az újraéledő Vár szorgalmát.

Ám, ha belépsz: néhány lépcsőfok után átmész a még csiszolatlan vörös piszkei márványpadozaton, mely néhány hete bukkan csak elő a belépsz az oldalsó szobába: akkor csap meg az elővedlett középkor: primitív bolthajtások, fél méter vastag fal, három-négyszázados börtönéből előkerült ajtó, loppa-leőrés a falban, ahonnan oldalást vást pislogva lehet befogni a kapunyílást... Minden sarok új meglepetés. Még látunk egy darab lehámozott vakolatot: tizennyolc rétege egybefogja az empire édeskés zöldjét s a szecesszió rózsaszíneit, már fordulsz, ajtódszt láthatsz, egy kis, kibontott benyíllót, melynek rácsos ablaka szeszélyes török díszet takar: három volt. Egy lépcső ódon vasfoka mered elő váratlanul, egy felcsapott láda fedele alól: lenyúlik a pincébe, melynek görkös formái mutatják, hogy még régibb, mint az Anjou-kori ház, valaha palota úr legényeinek gyülekezője lehetett. Még mindenütt látszik fátkijákuk korma a rusztikus falon. S a pince alatt másik pince, s alatta talán még egy

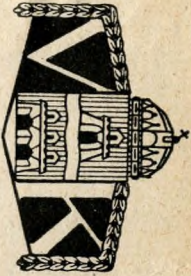
harmadik, alagút-réteg. De már bent állunk a parányi udvarban, mely ostrom ellenére megőrizte a kecses barokk vasrácsokat. Egy lépcsőt hámoztak innen is elő, töretlenül fut fel a padlás magasságáig, mindenütt bolthajtások, szelíd, városi romantika.

Egy ház, a Várból, nem is a nevezetesebbek közül való, talán nem is ismerte titkait előző gazdája, aki sokáig élt benne e százados toldozás-foldozásban nem gondolt arra, hogy merészebb szerszámmal bolygassa meg a régi kísérteteket. Jött az ostrom, mely lesodorta telejét, sokszorosan ályukasztotta falát, kitérte a befalazott ajtókat, szétszórta a bolthívekre tapasztott illedelmes vakolatot, légnyomásának erejétől elővillantak, persze, roskatagon, sántán a régi lépcsők, háromablakok, kisajtók, kémnyflás. Ma még csak egy része van fellárva, ahogy lépcsőről-lépcsőre, araszról-araszra megy a ház kutatóinak szerelmes heve. Így éled, szépül, formálódik újból a Vár, kevesebb cirádával, s már nem hamisan, mint ahogy sokszor látuk ál-stukkódíszekben... Éjjel, nyári eső, mintha Krúdy szeleme járna a ház előtt a tompafényű, régi gázlanternák árnyékában...

Passuth László

Pan E

Panuth L. Egy középkori ház a Várban
László Passuth írta

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Szepiel és hatoló titk*
 Cím: *Revi Buda*
 Forrás: *Vár a Tu domny fellegvárán*
 (Hely) *Kis házig*
 (Idő) *1949 június 17/26*
 (Köt. v. füzet)
 (Oldal)

Személy
 Helyszám

Oszályozás
 Tárty *725.091*

1949